

2017

M. A.

2nd Semester Examination

SANSKRIT

Paper – 203

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

The figures in the right-hand margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतेनैव समाधेयाः

1. एकः प्रश्नः समाधेयः —

10

क) वेदान्तसारानुसारम् अधिकारिणः स्वरूपं सम्यगालोच्यताम् ।

ख) अज्ञानलक्षणमुल्लिख्य सयुक्तिकं विचार्यताम् ॥

2. एका पंक्तिः व्याख्येया — 7
- क) वेदान्तो नाम उपनिषत्प्रमाणं तदुपकारिणी शारीरकसूत्रादीनि च ।
ख) असर्पभूतायां रज्जौ सर्परोपवत् वस्तुन्यवस्त्वारोपोऽध्यारोपः ।
3. एकः प्रश्नः समाधेयः — 10
- क) व्याकरणस्य मुख्यप्रयोजनानि महाभाष्यानुसारम् आलोच्यन्ताम् ।
ख) शब्दानामुपदेशप्रक्रिया यथाग्रन्थमुपस्थाप्यताम् ।
4. पङ्क्तिरेका व्याख्येया — 7
- क) अथ शब्दानुशासनम् ।
ख) अथवा प्रतीतपदार्थको लोके ध्वनिः शब्द इत्युच्यते ।
5. प्रश्नत्रयं समाधेयम् — 2×3
- क) कः वाग्योगवित् ?
ख) 'इन्द्रशत्रुः' इत्यत्र स्वरविचारः कर्तव्यः ।
कीदृशः स्वरः यजमानस्य अभिप्रेत आसीत् ।
ग) 'आर्त्विजीनः' इत्यस्य कोऽर्थः ?
घ) विवर्तस्य किं लक्षणम् ?
ङ) अज्ञानस्य शक्तिः कतिविधा ? काश्च ताः ?